

BUREAU VOOR DE STAATSSCHULD

Suriname Debt Management Office

Kwartaal Schuldrapportage

2e kwartaal 2022

Ontwikkeling van de Staatsschuld

16 september 2022

Inleiding

Het Bureau voor de Staatsschuld was in 2013 gestart met de publicatie van het kwartaalverslag over de ontwikkeling van de Staatsschuld. Dit verslag wordt vanaf 2022 verbeterd door het presenteren van meer relevante analyses, tabellen en grafieken van schuld- en andere economische indicatoren.

Er wordt getracht binnen 3 weken na de publicatie van de kwartaalstatistieken, dit verslag op de website van het Bureau te plaatsen.

Heeft u na het lezen van het verslag vragen, dan kunt u contact opnemen met de Middle Office Manager mw. Sarajane Omouth BSc. op het email adres: somouth@sdmo.org of via telefoon op 552644 of 552645.

Samenvatting

- De stand van de wettelijke schuld per ultimo juni 2022 bedroeg SRD 68,3 miljard en de schuld-BBP ratio 116 procent. De effectieve schuld per die datum was USD 3,2 miljard. Totale trekkingen in het tweede kwartaal bedroegen USD 58 miljoen, terwijl de totale schuldenlast USD 70 miljoen waren.
- Totale achterstallige betalingen op zowel de buitenlandse- als de binnenlandse schuld bedroeg aan het eind van het eerste halfjaar van 2022 ca. USD 590 miljoen.
- Op 22 juni 2022 heeft de overheid van Suriname overeenstemming bereikt met de crediteuren van de Club de Parijs te weten Frankrijk, Italië, Nederland, Israël en Zweden. Het gaat hierbij om een schuld van ca. USD 95,1 miljoen. De herstructurering van deze schulden heeft ervoor gezorgd dat looptijd voor aflossing verlengd is, terwijl de gemiddeld rentevoet op de schulden is verlaagd.
- In dit kwartaal is er een multilaterale lening aangegaan met de Inter-American Development Bank (IDB) ter waarde van USD 50 miljoen. De lening kan gekenmerkt worden als begrotingssteun en is ten behoeve van de economische en sociale ontwikkeling van Suriname.

Stand schuld en schuld-BBP ratio's per ultimo juni 2022

Op 30 augustus 2022 heeft het Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS) het BBP cijfer over 2021 vrijgegeven. Het voorlopig BBP cijfer tegen lopende marktprijzen over 2021 is gesteld SRD 58,8 miljard, waarbij de reële groei van de economie is vastgesteld op -2,7 procent. Omdat er een nieuw BBP cijfer door het ABS is uitgegeven, is de wettelijke schuld¹ voor 2021 en 2022 aangepast. Per ultimo juni 2022 bedroeg deze SRD 68,3 miljard.

De totale effectieve staatsschuld (internationale definitie) is aan het eind van het tweede kwartaal gelijk aan USD 3,2 miljard (SRD 73,1 miljard). De totale effectieve buitenlandse- en binnenlandse schuld bedroegen respectievelijk USD 2,3 miljard en USD 0,9 miljard.

Op basis van het geschatte BBP cijfer voor 2022 van ca. SRD 77,8 door het IMF, is de schuld-BBP ratio ca. 94 procent.

Diverse binnenlandse schuld componenten moeten nog volledig in kaart worden gebracht, waarvan achterstallige betalingen op geleverde goederen en diensten door leveranciers aan de overheid, de zogenaamde “suppliers arrears”, het grootste component is. Wanneer dit is gebeurd, zal het op maandbasis worden bijgehouden en een onderdeel vormen van de Binnenlandse Staatsschuld. Dit zal de Binnenlandse Schuld significant doen toenemen en dus ook de effectieve schuld-BBP ratio.

Centrale Overheidsschuld op kasbasis en Schuld-BBP ratio's			
	<u>2021-Q4</u>	<u>2022-Q1</u>	<u>2022-Q2</u>
Wettelijke schuld			
Buitenlandse schuld (miljard SRD)	46,4	47,4	48,3
Binnenlandse schuld (miljard SRD)	<u>20,5</u>	<u>20,6</u>	<u>20,0</u>
Totale schuld	66,9	68,1	68,3
Buitenlandse schuld-BBP ratio	79,0	80,6	82,2
Binnenlandse schuld-BBP ratio	<u>34,8</u>	<u>35,1</u>	<u>34,0</u>
Totale schuld-BBP ratio	113,7	115,7	116,2
Effectieve schuld (miljard USD)	3,17	3,20	3,18
Memorandum items			
BBP in lp. mp. in 2021 (miljard SRD)	58,8	58,8	58,8
Wisselkoers SRD/USD eind 2021	21,1	21,1	21,1
Wisselkoers SRD/USD (e.o.p)	21,1	21,6	22,9

Bron: Bureau voor de staatsschuld, CBvS, ABS e.o.p.= end of period

Trekkingen en betalingen

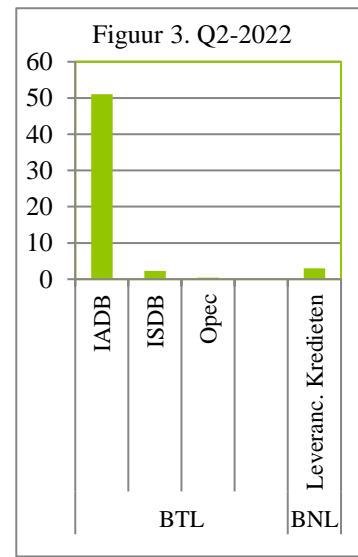
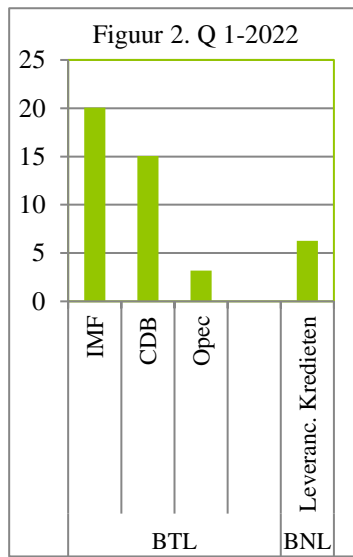
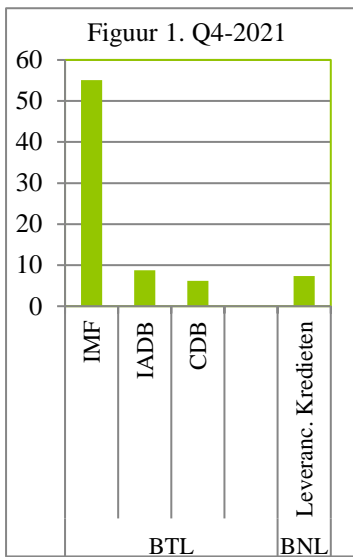
De totale trekkingen op de Staatsschuld in het tweede kwartaal bedroeg ca. USD 57,7 miljoen, waarvan USD 54,0 miljoen op buitenlandse schulden en USD 3,7 miljoen op de binnenlandse

¹ Bij de compilatie van de wettelijke schuld moeten vreemde valuta schulden in SRD worden omgezet tegen het jaareinde wisselkoers van het jaar waarop het laatst gepubliceerde BBP door het ABS betrekking heeft. Het verschil tussen de effectieve en wettelijke Staatsschuld is de wisselkoers die gebruikt wordt om vreemde valuta schulden om te zetten in SRD. Bij de effectieve schuld berekening, die gebaseerd is op de internationale schuld definitie, wordt de wisselkoers gehanteerd van het moment, waarop de schuld betrekking heeft.

schuld. Bij de buitenlandse schuld werd in april USD 51,0 miljoen getrokken op een nieuwe IDB lening, terwijl bij de binnenlandse schuld er trekkingen waren op leverancierskredieten voor de uitvoering van infrastructurele werken die betrekking hebben om het rehabiliteren van diverse wegen.

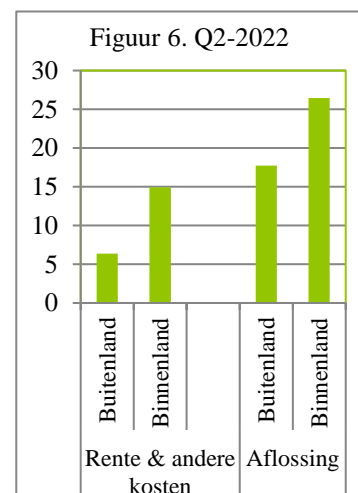
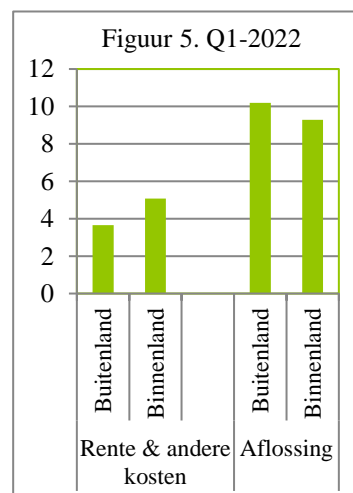
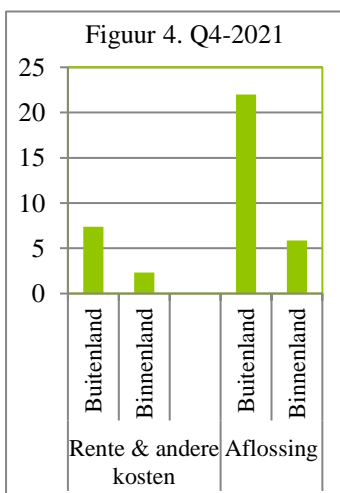
De totale schuldenlast betalingen in het tweede kwartaal bedroeg ca. USD 70 miljoen, terwijl de betalingen in het eerste kwartaal ca. USD 28 miljoen bedroegen. De buitenlandse schuldenlast betalingen in dit kwartaal was USD 24,1 miljoen waarvan USD 17,7 miljoen aflossingen en USD 6,4 miljoen aan rentebetalingen. De betalingen hadden slechts betrekking op de multilaterale schulden.

Trekkingen in miljoen USD

Bron: Bureau voor de staatsschuld
 BTL = buitenlandse schuld
 BNL = binnenlandse schuld

Schuldenlast in miljoen USD

Bron: Bureau voor de staatsschuld

Op de binnenlandse schuld bedroeg de totale schuldenlast in het tweede kwartaal ca. USD 45 miljoen (SRD 945 miljoen). De schuldenlast betalingen bij de binnenlandse schuld hebben betrekking op de leverancierskredieten van de infrastructurele projecten die maandelijks

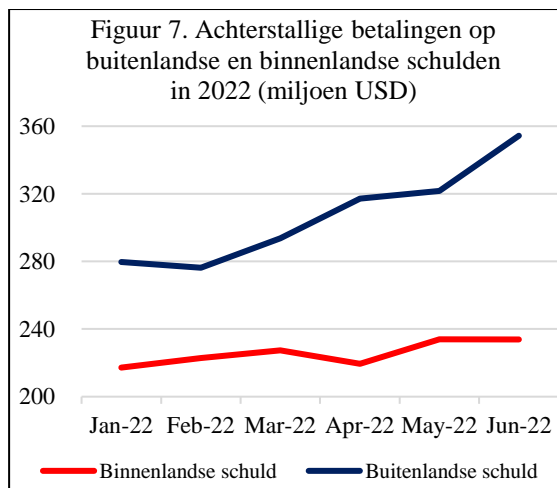
worden betaald, daarnaast hebben enkele grote betalingen plaatsgevonden aan de CBvS en de algemene banken.

Zo waren er betalingen geweest op achterstallige rentelasten op de geconsolideerde schuld aan de CBvS ter waarde van SRD 307 miljoen, terwijl er in de maanden april- mei de syndicaat lening aan een aantal banken met de hoofdsom van SRD 340 miljoen volledig was afgewikkeld.

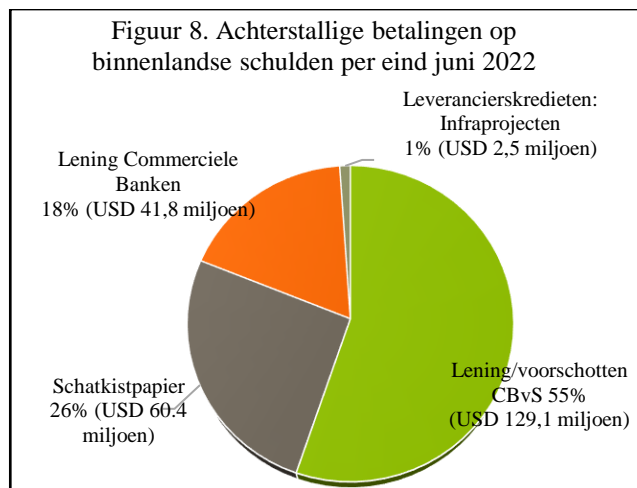
Achterstallige betalingen

Omdat de overheid niet in staat is haar schulden op tijd te betalen is zij thans bezig de schulden te herstructureren. Bij de buitenlandse schuld worden multilaterale schulden die tegen concessionele voorwaarden zijn aangegaan, zoveel mogelijk op tijd afgelost, terwijl de bilaterale- en commerciële schuld nog niet worden betaald, omdat die nog niet geherstructureerd zijn. In grafiek 7 worden de achterstanden op de buitenlandse en binnenlandse schulden in het eerste halfjaar van 2022 gepresenteerd.

Uit de grafiek komt tot uiting dat de buitenlandse achterstallige betalingen aan het stijgen zijn en bedroegen per ultimo juni ca. USD 355 miljoen

Bron: Bureau voor de staatsschuld

Bron: Bureau voor de staatsschuld

Bij de binnenlandse schuld, zijn de achterstanden vanaf mei een lichte stijging mee. De totale achterstanden aan het eind van het eerste halfjaar bedroegen ca. USD 234 miljoen

De grootste achterstanden zijn op de schuld aan de Centrale Bank van Suriname (CBvS), terwijl op de leverancierskredieten t.b.v. infrastructurele werken de achterstanden het laagst zijn. Deze schulden worden regulier betaald met een gemiddelde vertraging van ca. een maand.

Er zijn heel wat achterstallige betalingen op schatkistpapier. Thans wordt het beleid in samenwerking met het Ministerie van Financiën & Planning geformuleerd om deze achterstanden in te lopen en wat niet betaald kan worden te herbeleggen.

Vanwege liquiditeitsproblemen van de overheid is er tevens een achterstand ontstaan op de betalingen van schulden aan de algemene banken.

Nieuwe schulden in het tweede kwartaal 2022

De enige nieuwe lening die in dit kwartaal was aangegaan vond op 22 april plaats met de *Inter-American Development Bank (IDB)* ter waarde van USD 50 miljoen.

Deze lening die als begrotingssteun gekenmerkt kan worden, is aangegaan om de duurzaamheid van de begroting te herstellen, de monetaire stabiliteit en monetaire onafhankelijkheid te

versterken, de financiële stabiliteit te ondersteunen om kwetsbaarheid voor corruptie te verminderen.

De looptijd van de lening is 7 jaar, met een grace periode van 3 jaren. De rente is gebaseerd op de SOFR rentevoet² plus 1,15%.

Er zijn in 2022 geen nieuwe binnenlandse schulden aangegaan dat wil zeggen dat er geen nieuwe schatkistpapier is uitgegeven of nieuwe leningen aangegaan bij algemene banken en de CBvS voor het dekken van financieringstekorten van de overheid. Bij de binnenlandse schuld werd er slechts getrokken op leverancierskredieten ten behoeve de infrastructurele projecten die op dit moment worden uitgevoerd.

Herstructureringsstraject

Op 22 juni 2022 is er tussen de Overheid van Suriname met de leden van de Club van Parijs overeenstemming bereikt over de herschikking van bilaterale leningen en leningen met een staatsgaranties van Frankrijk, Nederland, Israël, Italië en Zweden.

Het gaat hierbij om een totale schuld van USD 95,1 miljoen per ultimo december 2021 bedroeg, waarvan:

- Frankrijk (AFD): USD 35,3 miljoen
- Nederland (ING- Bank): USD 13,4 miljoen
- Israël (Israël Discount Bank): USD 9,5 miljoen
- Italië (Banca Monte dei Pascha di Siena) : USD 35,2 miljoen
- Zweden (Credit Suisse) : USD 1,7 miljoen.

Het volgende is overeengekomen:

- De achterstallige betalingen per 31 december 2021 zullen 60% uiterlijk op 30 november 2022 worden betaald en 40% uiterlijk op 30 november 2024.
- Uitstaande commerciële schulden met staatsgaranties per 31 december 2021, inclusief de berekende rente over 2022-2024 zullen in 7 gelijke jaarlijkse aflossingen plaatsvinden, waarvan de eerste op 30 november 2030 en de laatste op 30 november 2036.
- Uitstaande bilaterale overheidsschulden per 31 december 2021, inclusief de berekende rente over 2022-2024 zullen in 13 gelijke jaarlijkse aflossingen plaatsvinden, waarvan de eerste op 30 november 2029 en de laatste op 30 november 2041.

Een belangrijk onderdeel van de overeenkomst is dat er geen gunstigere voorwaarden met de andere bilaterale crediteuren overeengekomen mogen worden om de “comparability of treatment” te garanderen. De Club van Parijs kijkt ook uit naar het succesvolle voortgang van het IMF programma in Suriname.

Er zijn tevens verdere gesprekken gevoerd met de andere bilaterale crediteuren India en China, en de commerciële crediteuren te weten de obligatiehouders. Aan het einde van dit kwartaal waren de gesprekken verder gevorderd maar was er nog geen overeenstemming bereikt.

² De SOFR (Secured Overnight Financing Rate) rentevoet is een USD referentierentevoet ter vervanging van de LIBOR. Anders dan de LIBOR is de SOFR gebaseerd op werkelijke kosten van markttransacties waardoor het als minder risicovol wordt getypeerd. Deze rente heeft een “backward-looking” structuur wat inhoudt dat de rentevoeten per dag bepaald worden op basis van markt transacties van de vorige dag. SOFR wordt dagelijks gecalculeerd en gepubliceerd en voor verschillende looptijden t.w.: 1, 3 & 6 maanden. Per juni 2022 waren de gemiddelde SOFR rentevoeten voor 1, 3 en 6 maanden respectievelijk 1,1%, 0,7% en 0,4%.

Ook zijn er gesprekken gaande om de schulden aan de CBvS te herstructureren, om zo het probleem van achterstallige betalingen aan deze crediteur op te lossen en de overheid meer fiscale ruimte te bieden, om orde te brengen binnen haar financiële huishouding.

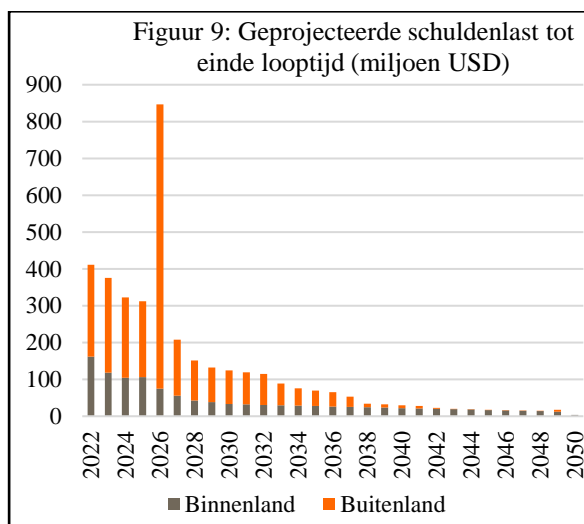
Binnen het IMF Extended Fund Facility met Suriname is het herstructureringstraject van de schulden een belangrijk onderdeel van het programma.

De eerste review van het programma, dat in maart had plaatsgevonden, had er voor gezorgd dat een tweede tranche aan financiële middelen voor zowel betalingsbalans als begrotingssteun was overgemaakt ter waarde van totaal SDR 39,4 miljoen (USD 54,5 miljoen).

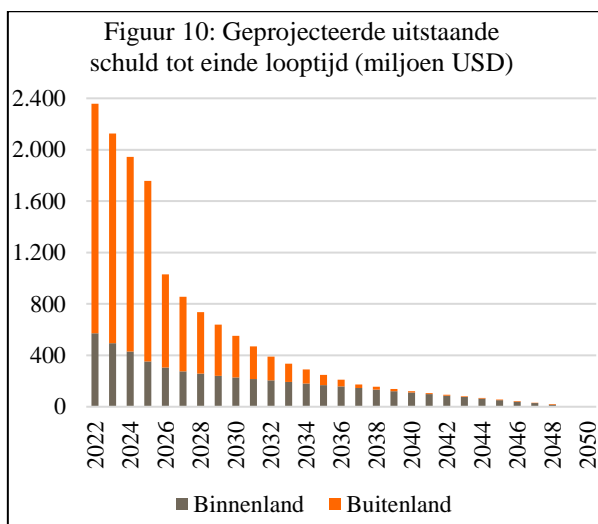
De tweede review welke aan het eind van het tweede kwartaal was gepland, had geen voortgang gevonden. Op stafniveau was in mei het programma verder geëvalueerd, waarbij er was aangegeven dat het economische programma van Suriname op de goede spoor is, ondanks de externe en interne uitdagingen. Echter was er ook geconstateerd dat vertragingen in belangrijke fiscale hervormingen, het doorvoeren van belangrijke wetgeving zoals de Wet invoering van de BTW belasting en te komen tot schuldherstructurering de progressie van het programma kunnen ondermijnen. Er is besloten om de “Board approval” van de tweede evaluatie samen te laten vallen met de derde kwartaal evaluatie.

Schuld en schuldenlast projecties 2022 -2050

In figuur 9 en 10 worden de schuldenlast en schuld projecties gepresenteerd met als uitgangspunt eind 2021. Hierbij is er rekening gehouden met de herstructurering van de crediteuren binnen de Club van Parijs. Bij de projecties zijn de achterstallige betalingen op binnenlandse- en buitenlandse schulden niet meegenomen.

Bron: Bureau voor de staatsschuld

Bron: Bureau voor de staatsschuld

De totale schuldenlast is het hoogst in de periode 2022 – 2026, met als piek 2026 vanwege de uitgegeven obligaties van USD 550 miljoen die in dit jaar volledig afgelost moeten worden.

ENKELE SCHULD INDICATOREN

Structuur van de effectieve Centrale Overheidsschuld

In%	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2
Buitenlandse schuld	71	69	70	72
Binnenlandse schuld	29	31	30	28
Korte termijn	12	16	17	19
Lange termijn	88	84	83	
Vaste rentevoet	74	73	72	71
Variabele rentevoet	25	27	28	29
Lokale munt	18	19	19	17
Buitenlandse munt	82	81	81	83
Buitenlandse lening	45	44	45	46
Buitenlandse credit Lines	1	0	1	0
Buitenlandse kapitaalmarkt instrumenten	25	25	24	25
Binnenlandse voorschotten CBvS	2	2	2	2
Binnenlandse lange termijn schuld CBvS	13	14	14	13
Binnenlandse lange termijn schuld Commerciële Banken	4	4	4	4
Binnenlandse schatkistpapier	5	6	5	5
Binnenlandse leverancierskredieten	5	5	5	5
Multilaterale buitenlandse crediteuren	21	22	23	24
Bilaterale buitenlandse crediteuren	19	18	18	18
Commerciële buitenlandse crediteuren	31	30	29	30
CBvS	15	17	16	15
Commerciële binnenlandse crediteuren: Algemene Banken	9	7	7	6
Commerciële binnenlandse crediteuren: niet-bancaire particuliere sector	6	7	7	7

Bron: Bureau voor de Staatsschuld

Schuld/BBP ratio's van geselecteerde landen in het Caribisch gebied					
	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022-schat.</u>
Bahamas	61,7	59,6	75,1	102,8	91,3
Barbados	126,0	123,2	146,7	135,8	121,0
Guyana	47,0	43,6	51,1	43,7	25,3
Jamaica	94,4	94,3	108,1	91,5	83,7
Suriname	66,1	85,2	147,7	125,3	132,8
Trinidad & Tobago	41,8	45,4	59,3	66,1	62,6

Bron: IMF World Economic Outlook, Database April 2022